

ljanec. Predsedovala sta znani čebelar Jurančič in načelnik krajevnega šolskega sveta Lovrenčič. Naš poslanec Žebot nam je poročal, kako vlada Pašič s pomočjo nemških in turških poslancev proti našemu ljudstvu. Sklenili smo, da stojimo zvesto na strani naše stranke in njenih poslancev ter da ne odnehamo prej, dokler ne dobimo avtonomije, ki je edina naša rešitev. Po shodu se je vršila seja županov in zaupnikov. Poslanec je dejal pojasnila na številna vprašanja.

Naše prireditve.

Orlovski odsek v Staremtrgu ponovi v nedeljo, dne 13. t. m. božično igro »Na betlehemskih planjavah« v gostilni A. Uebel v Staremtrgu. Začetek ob 4. uri popoldne. Svira domači tamburaški zbor.

Orlovski odsek Sv. Pavel pri Preboldu priredi v nedeljo dne 13. t. m. igri: »Na Visokem« in »Kmet Herod« točno ob 3. uri popoldne v Društvenem domu. K obilni udeležbi uljudno vabi odbor. Bog živit!

Polzela. Na splošno željo občinstva povabi tukajšnji Orlovski odsek igro »Garcio Moreno« v nedeljo, dne 13. januarja v dvorani g. Cimpermana. Začetek točno ob 3. uri popoldne. Sodeluje moški pevski zbor. Opozorjamo cenjeno občinstvo, da si je odsek za to igro izposodil posebne obleke v Ljubljani ter prosimo obilne udeležbe. Na svidenje v nedeljo.

Telovadni odsek Orel izobraževalnega društva v Rajhenburgu uprizori v nedeljo, dne 13. januarja 1924 Finžgarjevo tridejansko ljudsko dramo »Razvalina življenja«. Začetek ob 3. uri popoldne. Vsi domačini in okoličani vjudno vabljeni!

BACKE LOVIJO.

Nov list se je rodil v novem letu, ime mu je »Narodni dnevnik«; izhaja v Ljubljani in sicer, kakor pove že ime, vsak dan. Redno ga dobivajo tudi vsi naročniki »Kmetijskega lista«, ne da bi ga bili naročili, ampak zastoj. In revčki mislijo, da ga bodo dobivali vedno zastoj. Zato pa prosimo svoje pristaše, da jim povejo, naj vendar list enkrat natančno pogledajo in našli bodo zapisano: cena mesečno 16 dinarjev, to je na leto 192 dinarjev ali 768 kron. Če list redno prejemajo in ga ne vračajo torkaj, ga bodo morali do zadnje pare tudi plačati. Naj torej vsak, ki prejme list, prečrta naslov in napiše: Nazaj, ne sprejemem. Prebridko bo drugače razočaranje nerazsodnih prejemalcev. Kaj pa hoče sploh »Narodni dnevnik«? Backe hoče loviti. Stiri male stranke v Sloveniji, srbska radikalna, narodno-napredna (stara liberalna), samostojna in narodnosocialna, so se združile, da bi prišle o prihodnjih volitvah do veljave in do mandatov — sedaj so namreč velike ničle — in zato izdajajo nov skupen list; to je zgoraj imenovani »Narodni dnevnik.« S tem listom v zvezi so tudi Puceljevi shodi na Štajerskem. Pucelj zbira kot dobro plačan agitator Pašičeve radikalne stranke ostanke pogorele samostojne stranke, da jih vrže v nenasično Pašičevo žrelo in zato morda prejme zopet kako ministrsko mesto z dobrimi dohodki. Da grede na njegove shode liberalni učitelji in razni verižniki, temu se ne čudimo, oni pač upajo, da se jim bo v svojem času bogato povrnilo. Čudimo se pa temu, da ga tudi priprosto ljudstvo, ki se ne peča z izvoznici in ne misli na mašna službena mesta, na shodih še poslušajo, četudi se tiči v samostojnih sponah. To je vendar tisti Pucelj, ki je zvesto pomagal srbskim radikalom, ko so nam nalagali neznosne nove davke in vnebovpijoče nove takse. Kadarkoli bi moral srbskim radikalom pokazati zobe in glasovati v blagor slovenskega kmeta, je zbežal iz parlamenta ali sploh ni prišel k sejam. To je tisti Pucelj, ki je s svojimi kupčijami državo in s tem tudi slovensko ljudstvo oškodoval za milijone — in ta mož zdaj govori po shodih, da je vsega zla kriv dr. Korošec. Da, dr. Korošec, dobrih 20 let je že poslanec, bil je tudi minister, toda vsled svoje poštenosti še ni prišel tako daleč, da bi revno hribovsko bačico imenoval svojo lastnino; pod tujo streho biva, tuj kruh je, ker žrtvuje vse za svoje slovensko ljudstvo in ne išče dobička za sebe. Pogledjmo pa Pucelja! Bogato palačo imenuje svoj dom, bogato je oženil svojo hčerko, zlato in srebro imenuje svoj delež, po shodih pa se dela reveža, ki si hoče s pridnim delom za blagor drugih zaslužiti nekaj par za košček suhega kruha. — O, backi so, ki ga še poslušajo in njegov novi in stari list prejemajo; backe lovi na svojih shodih, backe išče s svojim »Narodnim dnevnikom«, da se povspne na njihovih hrbtih zopet na ministrski stol ob strani paše Pašiča. Zato bo veliko delo usmiljenja storil, kdor bo nerazsodne Puceljeve poslušalce in bodisi, da so tudi popolnoma ali na pol samostojnejši, podučil in jim razjasnil pravi namen Puceljevega prihoda in delovanja. Če jim je sploh še pomagati, naj jih resno opozorijo, da se ločijo od Puceljevih listov, od »Kmetijskega lista« in od »Narodnega dnevnika«, da ne bodo prej ali slej zaklinjali v dno pekla nesrečno uro, ko so se ob Puceljevi strani vrgli Pašiču v roke. Poznamo može, ki so gorili navdušenja za srbske radikalce in za demokrate; danes so po trti in razočarani in iz njihovih ust slišiš kratko obsodbo: S temi ljudmi ni mogoče skupaj živeti! — Berite in premislite te besede vsi, ki še ne veste, kdo je Pašič, kdo je Pucelj in kaj je »Narodni dnevnik.« Komur pa to še ne zadostuje, temu povemo še to, da je urednik »Narodnega dnevnika« bivši Puceljev urednik »Kmetijskega lista« in s tem je povedano vse. Stara zlahta v novi obleki! Proč od nje!

Edenske novice.

Vsem cenjenim naročnikom, ki še niso vsaj deloma poravnali naročnine za leto 1924, bomo ustavili radi pre-

velike draginje in ogromnih stroškov s prihodnjo številko list. Zato prosimo vse one, ki so zaostali, da takoj obnovijo naročnino, da ne bo treba prekiniti pošiljanja lista. »Slovenski Gospodar« stane za celo leto 32 dinarjev, za pol leta 16 dinarjev, za četrt leta 8 dinarjev. — Upravištvu.

Mariborske novice. Kanonikom pri mariborskem škofijskem ordinarijatu je imenovan g. trboveljski župnik Časl. Že parkrat smo poročali o nesrečah, ki so se zgodile na mariborskem železniškem mostu, katerega čisto po nepotrebnem straži vojaška straža. V torek zvečer krog 6. ure je zopet zahtevala pretirana vojaška skrb za železniški most težko žrtve. Dva vojaka od straže, ki straži ta most na tiru, sta prišla med vlak in premikajoče vagon. Enega je treščilo ob stran, pa k sreči brez večje poškodbe, drugi je pa čez obe nogi povožen in bo za celo življenje siromak, če sploh okreva. To je že ponovna žrtve od moštva, ki straži železniški most. — Neznani vlomilci so vlomili v klet vile mariborskega veletgovca Gajseka. Iz kleti so odnesli mast, več steklenic vina in enega zajca. G. Gajsek je razpisal nagrado 10.000 K onemu, ki bi izdal umzoviče.

Regulacija Mure. Mura je bila regulirana že pod upravo avstro-ogrške države. Med vojno in po vojni pa so vodne naprave na Muri ali celotno ali delno propadle. Nujno je potrebno, da se te naprave obnovijo, ali z drugimi nadomestijo, ker drugače propade vsa regulacija v ogromno škodo obmurskega prebivalstva. Veliko škodo je že napravila Mura pri Apačah, v Bunčanah, v Krapju, pri Veržeju, kjer novemu mostu preti nevarnost, ako se ne izvršijo one poprave, ki so neizogibne. Poslanec dr. Hohnjec se je v Beograd obrnil z interpelacijo, v kateri je vlado obvestil o škodi, ki jo dela Mura tamošnjemu prebivalstvu, ter nujno zahteval, naj vlada takoj dovoli prepotrebne kredite za najnujnejša dela in popravila.

Umrla je v Partinju pri Sv. Juriju v Slov. gor. Katarina Fanedl, žena odličnega našega somišljenika, posestnika, slikarja in občinskega odbornika ter namestnika narodnega poslanca Hinko Fanedla. Stara je bila 47 let. V boleznih je mnogo trpela, a je vse prenašala z veliko potrpežljivostjo. Bila je mati sedmero otrok. Vzgojila jih je vse v krščanskem duhu. Možu je bila zvesta družica, a domači hiši skrbna in vzgljedna gospodinja. Pogreh se je vršil pod vodstvom č. g. prošta Einspielerja na starega leta dan ob veliki udeležbi. Poslovilni govor ji je govoril poslanec Fr. Žebot. Svetila blagi pokojnici večna luč! Družini, posebno hudo prizadetemu možu naše odkrito sožalje!

Organizatorično gibanje v Vurbergu. Dne 6. t. m. smo imeli dva občna zbora. Po sv. maši je zborovala skupina tukajšnje Jugoslovanske strokovne zveze. Delavski tajnik iz Maribora je govoril o pomenu delavske organizacije. Za leto 1924 se je izvolilo staro vodstvo pod predstvom tovariša Geča, kateremu se je izreklo priznanje. Skupina je štetla v preteklem letu 34 udov. Bog daj, da bi člani spoznali velik pomen organizacije in da bi v tekočem letu pridobili skupini veliko novih udov! Sklepalo se je tudi o podružnici Delavske zveze, kar se bo pa šele pozneje natančneje določilo. Dopoldne so bili navzoči sami možje, viničarji in mali posestniki. — Popoldne pa se je zbrala k občnemu zboru gospodarsko-izobraževalnega društva mladina, katera se prav pridno izobražuje. V preteklem letu radi raznih ovir nismo prirejali predstav, zato pa hočemo to nadomestiti letos. Dve pravi lepi igri se vzpizorita v kratkem. Odbor se je razven par izjem izvolil stari. Udov je bilo v preteklem letu 61. Novih knjig se je nabavilo 21, tako da ima sedaj knjižnica 557 knjig. Vseh knjig se je prebralo 960, kar je veliko za župnijo, ki ima le okrog 1400 duš. Za letos se je priglasilo že precej udov in kar prvi dan se je izposodilo iz knjižnice 48 knjig.

Občni zbor krajevne organizacije SLS v Ptuj. V nedeljo, dne 13. t. m. se vrši ob pol 11. uri v prostorih Kmetijske zadruge ustanovni občni zbor krajevne organizacije SLS za področje fare Sv. Petra. Vabljeni so vsi somišljeniki.

Novice od Sv. Benedikta v Slov. gor. V soboto, dne 29. decembra m. l., smo pokopali ob obilnem spremstvu očeta Antona Roškarja, bivšega kmeta na Drvanji. Sprevod je vodil rajnega sin Martin, župnik v St. Ilju pri Turjaku, in se ga je udeležil tudi sin Janez, odlični naš somišljenik, župan in cerkveni kjučar od Sv. Križa tik Slatine. Rajni je bil globokoveren mož, ki še je v 84. letu starosti redno prihajal k službi božji. Pač osramoti s svojim vzgljedom marsikaterega mlajšega mlachačevca. Bil je skrben oče, napreden gospodar in zelo zavezen mož. 12 let je županoval na Drvanji, bil dolga leta odbornik, šolski načelnik, ustanovitelj in voditelj vinorejskega društva. Z rajnim kraljem Slovenskih goric, Dominikom Čolnikom, ki je umrl pred 30 leti, je krepko sodeloval za probujo našega kraja. Njegov tretji sin Franc, ki je padel na srbskem bojišču in je večkrat nastopil kot govornik na shodih, bi mu bil vreden naslednik. Njegove zasluge je ob grobu povdaril v nagovoru domači g. župnik. Vrli mož naj počiva v miru! — V nedeljo, dne 30. decembra m. l., nas je obiskal poslanec Žebot. Njegov shod je napolnil našo prostorno društveno dvorano. Vsi smo z napeto pozornostjo poslušali njegovo poročilo. Spoznali smo vse krivice pa tudi junaško delo, ki ga vršijo naši neustrašeni poslanci za naš blagor, za samoupravo Slovenije. Kljub temu, da niso v vladi, so marsikaj dosegli. Treba pa je potrpljenja. Vsaka dobra stvar stane žrtve in truda, tako tudi naša samouprava. Izrekli smo soglasno zaupanje našemu poslancu Žebotu in celemu Jugoslovanskemu klubu. Tirjali smo izenačenje davkov, odstranitev kuluka, previsokih taks, prevelikih davkov, naj vlada brani naše nerešene brate proti silnim krivicam Italije in Avstrije in naj se zveže Sv. Benedikt po okrajni cesti z Gornjo Radgono. Sklenili smo, da zvesto vstrajamo ob strani naših

poslancev, dokler ne dosežemo samoupravne Slovenije in odprave krivic, ki nas tlačijo.

Delaven občinski zastop. Iz Cvetkovcev poročajo: Naš marljivi občinski zastop, kateremu načeljuje župan g. Jernej Petek, beleži zopet eno zaslugo več. Lanskega leta je dal napraviti novi most čez Pesnico, graditev katerega ni niti najmanj obremenila občinsko blagajno. Letos pa je kupil od gasilnega društva v Račjem gasilno birzgalno za 72.800 kron. Dne 6. t. m. jo je pripeljal kmet Martin Venta v spremstvu občinskih odbornikov gg. Krumpa in Janžekoviča. Do Moškanjce so ji prišli nasproti mnogobrojni Cvetkovčani z tamburaškim zborom in skupino jezdecev. V sprevedu so odpeljali novo birzgalno v Cvetkovce. Nato se je razvila nepriljubna zabava v Kolaričevi gostilni, katero je završil srečolov in licitacija, nakar se je občinstvo razšlo.

Od Velike Nedelje smo dobili o spomeniku pokojnega župnika Menharta pojasnilo, da je fotografija bila izročena kamnoseku Kocijančiču in delo tudi plačano. Kakor znano, se je ta sam umoril in fotografija se v njegovi zapuščini ni našla. Sicer pa je spomenik v redu in to po zaslugi tistega, ki ga nekateri sedaj po nepotrebnem napadajo, namesto, da bi se z njim pogovorili.

Novice iz Svetinj pri Ormožu. Nenadoma je pri nas umrl Franc Rozmanič, posestnik na Pratuščaku. Blagopokojni je bil obče spoštovan pri vseh, ki so ga poznali. Na lovu v Zirovcih pri Svetinjah so lovci ustrelili eno svinjo in srnjaka, oba sta tehtala 50 kg. Najstarejši lovci pri nas ne pomnijo, da bi bil kdo ustrelil kako srno.

Orli na delu. Od Sv. Boltanka pri Središču poročajo: Na Stefanovo je naše izobraževalno društvo priredilo s pomočjo Orlov gledališko predstavo »Čudotvorna pijača«. Igra je krasno uspela in posebno »Urša« je žela splošno priznanje. Društvo že ima lastni oder, čeravno skromen. Tudi gnotni uspeh je bil zadovoljiv, čeravno so orjunaši in Sokoli napeli vse sile, da bi preprečili predstavo. Celu pobožni hočejo postati. Naša mladina pa koraka neustrašeno naprej po začrtani poti. Bog živit!

Zanimivosti iz Stoperc pri Rogatcu. Kdor strastno gozdove podira, nesreči duri odpira, pravi stari pregovor. Pri nas v Stopercih je kupila celjska Gospodarska zveza obširne gozdove in zdaj jih podira. Sicer zasajajo na novo goličave, a kaj to pomaga, ko pa raste komaj 10 odstotkov na novo zasajenih smrekic. Ako bi se kak Stopercan vrnil iz tužne domov, bi ne poznal več svojega rojstnega kraja, ker je popolnoma spremenjeno njegovo sedanje lice radi posekanih gozdov. Nevihta in burja imata pri nas prosti pot. K nam je dospelo veliko tujih drvarjev, ki so stoprški župniji v pohujšanje. Dobili smo tudi novega učitelja Zarka Burjo, ki daje mladini slab vzgljed. Obrtniki brez obrtnega lista imajo pri nas vedno opravka z žandarmerijo. Kmalu bomo tako daleč, da si nikdo ne bo upal več niti enega cveka zabiti v svoj lastni črevelj, ako ne bo imel obrtnega lista. Bodi še tudi javnosti povedano, da smo dobili dva nova zvonova. Prihodnjč zopet nekaj več!

Občinske volitve v Mozirju. Trgu Mozirje so liberalni občinski možje lani napravili sramoto. Razen dveh so bili sami demokrati skupaj, pa so se tako grdo prepirali med seboj, da je vlada občinski odbor razpustila. Za gerenta je bil postavljen upokojeni nadučitelj g. Fr. Praprotnik. Dne 20. januarja bodo pa nove volitve. Dozdaj so igrali glavno vlogo v občini osebni prepri in hišne stranke, zato pa tudi sovraštva, nevoščljivosti in kljubovanja ni ne konca ne kraja. Zdaj pa je naša stranka prva nastopila pod lastnim imenom. Že to je veliko, kajti trg je bil vedno zelo »napreden«. Zato smo pa prišli tako daleč! Vložene so menda tri kandidatne liste. Eno ima Matija Goričar, ki hoče biti župan. Drugo imata trgovca Kostanjšek in sodavičar Miklavc. Tretja je pa naša. Naša stranka nastopa popolnoma mirno, ker izgubiti nima ničesar. Ne bomo spravljali volilcev vkup s kočijami, s pijačo in z denarjem, ker tega nimamo. V trgu pa je veliko trgovcev, gostilničarjev in raznih obrtnikov. Videli bomo, kako se bodo vedli ob volitvah. Radovedni smo, ali jim diši samo klerikalni denar, drugače pa nas zaničujejo. Se bomo vsaj vedeli zanaprej ravntati. In če bomo dobili malo glasov, bomo pa imeli manj odgovornosti. Škoda le, da se je več naših pristašev dalo uloviti raznim gospodom. Drugič morajo biti malo bolj previdni in korajžni! Mi ne delamo za kakkega gospoda, ampak nam je vsak enak, da je le poštenjak.

Novi zvonovi za Sv. Janeza v Gorenjah. Ravno kar omenjena cerkev je podružnica župnije Smartno ob Paki. Dne 30. decembra m. l. je dobila ta cerkev dva nova jeklena zvonova iz Jesenic. Blagoslovitev zvonov je bila nad vse svečana in se je udeležilo zelo veliko ljudi. Odbor za nabavo zvonov se zahvaljuje vsem blagim dobrotnikom, ki so pomagali pri nabavi in plačilu novih zvonov.

Kako je kaj v Loki pri Zidanem mostu? Prav malo izve javnost novic iz našega kraja. To pa ne radi tega, ker se pri nas ne zgodi nič novega, ampak ker Ločani rajši čitamo v »Gospodarju« novice iz drugih krajev, kakor da bi poročali v list loške novice ter zanimivosti. Tokrat hočemo iz Loke poročati le nekaj bolj splošnega in v prihodnem pa bom obelodanil tudi nekaj zanimivih podrobnosti. Pri nas se je začelo živahno gibanje za prepotrebno popravilo župne cefkve. Cerkev, kakor je sedaj naša, pač ne služi Loki v kras. Gasilni dom že tudi ponovno kraljuje v vasi in glasno priča o požrtvovalnosti vaščanov. Gasilni dom bo eno najlepših poslopj. Vsa čast načelniku in članom gasilnega društva, ki so toliko požrtvovalni, ne samo zase, ampak v korist svojim potomcem. Tolikanj potrebna dvorana za različne prireditve bo v tem poslopju. V našem izobraževalnem delu je torej zamašena precej velika luknja.